

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33854
Nom	Història del llibre
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1007 - Grau d'Informació i Documentació	Facultat de Geografia i Història	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1007 - Grau d'Informació i Documentació	8 - Fundamentos y metodologías de investigación	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
VICIANO NAVARRO, PAU	361 - Història Medieval i Ciències i Tècniques Historiogràfiques

RESUM

Es tracta d'una matèria obligatòria que aborda l'estudi del llibre com a suport gràfic tant des del punt de vista físic com del contingut a través de l'anàlisi de la seua evolució diacrònica, des dels seus orígens fins a l'actualitat, amb totes les implicacions socioeconòmiques i culturals que això comporta. Els continguts d'aquesta assignatura es complementen amb els corresponents a les matèries bàsiques "Història de la producció documental i bibliogràfica" i "Història de la transmissió i conservació dels textos".

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Es recomana un coneixement general dels grans períodes que és possible identificar en la Història d'Europa i d'Espanya en particular, així com de les estructures socials i culturals que són pròpies dels esmentats períodes.

COMPETÈNCIES

1007 - Grau d'Informació i Documentació

- Capacitat d'organització i planificació del treball.
- Capacitat de gestió de la informació.
- Resolució de problemes.
- Reconeixement de la diversitat i la multiculturalitat.
- Coneixement d'altres cultures i costums.
- Compromís amb el principi d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones.
- Habilitat per a la identificació, autenticació i avaluació de fonts i recursos d'informació.
- Capacitat per a analitzar i indexar el contingut dels documents d'acord amb el llenguatge documental adoptat i organitzar aquesta informació utilitzant els mitjans tecnològics disponibles per a l'anàlisi, emmagatzematge i recuperació d'aquesta informació.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

L'alumnat serà capaç d'identificar i distingir les principals tipologies formals de llibres que mostra la història de la cultura escrita.

L'alumnat coneixerà les diferents instàncies implicades en la producció de llibres en la història d'Occident.

L'alumnat serà capaç de comprendre i valorar críticament el significat de la producció de llibres en els diferents períodes històrics.

L'alumnat serà capaç de valorar críticament la diferent relació que homes i dones han mantingut amb la cultura escrita en la història d'Occident.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La història del llibre: una introducció

- 1.1. La història del llibre i les ciències del llibre
- 1.2. El sorgiment de la història del llibre

2. El llibre manuscrit en l'Antiguitat

- 2.1. Pròxim Orient, Egipte i Xina
- 2.3. El món clàssic: Grècia i Roma
- 2.4. Suports i formats del llibre antic
- 2.5. Un nou format: el còdex

3. El llibre manuscrit medieval

- 3.1. El llibre en alta edat mitjana
- 3.2. El llibre en la baixa edat mitjana
- 3.3. Aparició dun nou suport: el paper
- 3.4. Elements codicològics del llibre manuscrit

4. El llibre imprès medieval i modern (segles XV-XVIII)

- 4.1. El llibre incunable
- 4.2. El llibre imprès de l'època moderna
- 4.3. El règim tipogràfic antic

5. El llibre imprès contemporani (segles XIX-XX)

- 5.1 Els avanços tecnològics d'època contemporània
- 5.2 El desenvolupament del llibre en el segle XIX: nous públics lectors
- 5.3 El món del llibre en el segle XX: una època de canvis

6. Nous formats

- V6.1 Nous formats i noves formes de llegir
- 6.2 Reflexions sobre el panorama actual

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	60,00	100
Estudi i treball autònom	50,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	40,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

ASSISTÈNCIA A CLASSES

Hi haurà quatre hores de classes presencials a la setmana, es a dir, d'activitat a l'aula habitual de l'assignatura o del grup, al llarg de les quals els professors exposaran i explicaran aquells aspectes fonamentals que guiaran l'alumne en l'estudi i comprensió dels diferents temes. En aquestes classes s'atendrà tant als continguts de tipus històric que són objecte d'estudi en aquesta assignatura, com als procediments i mètodes de treball aplicats als diversos testimonis que en constitueixen els fonaments empírics. Amb aquest objectiu es realitzarà l'anàlisi de diferents materials que seran proporcionats pels professors per al desenvolupament de les distintes sessions.

PROVES D'AVALUACIÓ CONTÍNUA

Al llarg del quadrimestre corresponent, per tal de garantir la correcta comprensió dels continguts propis del programa hom realitzarà, de manera seqüencial, diferents proves d'avaluació, així com diverses pràctiques i activitats complementàries avaluable.

PREPARACIÓ DE L'EXAMEN

Per a la preparació de l'examen resultarà fonamental tenir presents els continguts explicats a l'aula, així com les lectures particularment recomanades per a cada tema del programa, que **apareixeran convenientment indicades** a la bibliografia específica de cada tema.

AVALUACIÓ

1. PROVES D'AVALUACIÓ CONTÍNUA

De manera periòdica, en finalitzar els temes relatius al llibre manuscrit (temes 2 i 3) i al llibre imprès (temes 4 i 5), els estudiants realitzaran una prova d'avaluació relativa als continguts impartits. Les dues proves es faran a l'aula i horari habituals de l'assignatura.

Les proves d'avaluació representaran, en el seu conjunt, el 30% de la nota final i les qualificacions obtingudes regiran per a les dues convocatòries del curs acadèmic.

2. PRÀCTIQUES I ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

L'alumne de manera individual realitzarà per escrit un comentari o contestarà un qüestionari sobre la pràctica realitzada, en funció de la naturalesa d'aquesta. Les activitats complementàries s'avaluaran amb un qüestionari escrit. En total la nota de les pràctiques i de les activitats complementàries significarà un 20 % de la nota final. La qualificació obtinguda es mantindrà per a la segona convocatòria i en cap cas serà recuperable.

3. EXAMEN

Seran objecte de l'examen els continguts explicats a l'aula, que es correspondran amb els diferents punts del programa. L'examen consistirà en una prova escrita en la qual hom valorarà especialment la precisió i rigor en el tractament de les dades, la coherència en l'exposició dels continguts i la capacitat de relacionar conceptes. L'examen escrit es realitzarà en la data oficial fixada pel Centre i constituirà un 50% de la nota total. **Tanmateix, cal advertir que només faran mitjana amb la resta de qualificacions els exàmens que obtenen una nota mínima de 5.**

NOTA:

Aquest sistema d'avaluació parteix de la premissa que la docència a la Universitat de València és, per definició, una docència presencial. Llavors, l'alumne ha de tindre present que l'assistència, tant a les classes teòriques com a aquelles de caràcter pràctic, és fonamental per a un adequat seguiment dels continguts de l'assignatura. Així mateix, l'alumne ha de ser conscient de la possibilitat d'una matrícula a temps parcial, quan no siga possible assistir a la totalitat de les assignatures que componen un curs complet (60 crèdits). Amb tot, s'establirà la possibilitat, en els casos degudament justificats i només per a aquells alumnes que ho sol·liciten, de ser avaluat sense que siga necessari assistir a la totalitat o a part de les classes. En aquests casos, l'alumne haurà de procedir de la següent manera:

- A l'inici del curs, cal que comuniqui al professor responsable de l'assignatura la incidència per la qual no pot assistir a classe, que haurà de justificar adequadament de manera documental.
- Havent analitzat la situació, el professor responsable decidirà la possibilitat d'avaluació sense assistència total o parcial a les classes de l'assignatura.

Els alumnes que es troben en aquesta situació hauran de presentar, per a ser avaluats, la totalitat dels treballs requerits pel professor (no necessàriament idèntics als requerits durant el curs). A més a més, podran ser cridats a defensar-los oralment davant del professor, així com també realitzaran una prova de coneixements adquirits. El pes dels treballs en la qualificació final serà d'un 50% mentre que el 50% restant correspondrà a la prova de coneixements.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- BARBIERI, F., Historia del libro. Madrid: Alianza, 2005.
- ESCOLAR, H., Manual de historia del libro. Madrid: Gredos, 2000.

- CASTILLO GÓMEZ, A. Historia mínima del libro y la lectura. Madrid: Siete Mares, 2004.
- MARTÍNEZ DE SOUSA, J. Pequeña historia del libro. Gijón: Trea, 2010.
- PRIETO, J. M. La cultura escrita. Madrid: CSIC-La Catarata, 2013.

Complementàries

- MILLARES CARLO, A. Introducción a la historia del libro y de las bibliotecas. México: Fondo de Cultura Económica, 1981.
- BERTOLO F. M. Breve storia della scrittura e del libro. Roma: Carocci, 2004.
- CASTILLO GÓMEZ, A. Historia de la cultura escrita. Del Próximo Oriente Antiguo a la sociedad informatizada. Gijón: Trea, 2004.
- ESCOLAR SOBRINO, H. Historia del libro. Salamanca: Fundación Germán Sánchez Ruipérez. 3 vols, 1988.
- ESCOLAR SOBRINO, H. Historia del libro español. Madrid: Gredos, 1998.
- PETRUCCI, A. Libros, escrituras, bibliotecas. Salamanca: Universidad de Salamanca, 2011.
- VALLEJO, I. El infinito en un junco. La invención de los libros en el mundo antiguo. Madrid: Siruela, 2019.